ΓΙΑ ΤΟ ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑ

Ἐπικίνδυνη ἡ δίαιτα μὲ ὑγρὲς πρωτεΐνες

Περιπτώσεις καρδιοπαθειῶν

ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ἡ Ἀμερικανικὴ Ὑπηρεσία Τροφίμων καὶ Φαρμάκων συντάσσει μίαν προειδοποίησιν ἡ ὁποία θὰ τοποθετῆται ἐπὶ τῶν κυτίων ἢ φιαλῶν τῆς συσκευασίας τῶν προϊόντων ὑγρᾶς πρωτεΐνης καὶ ἡ ὁποία θὰ ἀναφέρεται εἰς τοὺς κινδύνους τῆς χρησιμοποιήσεώς των εἰς τὰς διαίτας ἀδυνατίσματος. Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη μετὰ τοὺς πολλαπλοὺς θανάτους οἱ ὁποῖοι ἐσημειώθησαν, μὲ συμπτώματα καρδιοπαθειῶν, ἐπὶ ἀτόμων τὰ ὁποῖα ἐφήρμοσαν τὰς διαίτας αὐτάς, ποὺ κάμνουν θραῦσιν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Σαράντα τοιοῦτοι θάνατοι ἔχουν ση μειωθῆ προσφάτως εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Τὰ τέσσερα πλέον πρόσφατα παραδείγματα ἦσαν μιᾶς 33ἐτιδος ἰατρικῆς βοηθοῦ, μιᾶς 31ἐτιδος μαθητρίας κολλεγίου, μιᾶς οἰκοκυρᾶς, μητρὸς δύο τέκνων καὶ μιᾶς νοσοκόμου, μητρὸς ἑνὸς τέκνου. Καὶ αἱ τέσσαρες ἀποδόθησαν εἰς μίαν δίαιταν ἐκ 300—400 θερμίδων ἡμερησίως, συμπληρουμένης, ἐνίοτε, μὲ βιταμίνας καὶ πο τάσσιον. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν, ἔζησεν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας χωρὶς οὐδεμίαν στερεὰν τροφήν, ἄλλην ἀπὸ τὴν ὅστιαν τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε κατὰ τὴν Θείαν Μετάληψιν. Ἑκάστη ἐξ αὐτῶν ἔχασε πλέον τῶν 40 κιλῶν, ἄπαξ, ὅμως, ἀπέθανον.

Ἤδη, ἡ δημοσιότης, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τοὺς θανάτους αὐτοὺς ἔχει μειώσει σημαντικῶς τὰς πωλήσεις τῶν προϊόντων ὑγρᾶς πρωτεΐνης διαίτης, ἔχουν δὲ κατατεθῆ πάμπολλαι μηνύσεις, τόσον ἐκ μέρους τῶν συγγενῶν τῶν θυμάτων, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν βιομηχανιῶν παραγωγῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν κατὰ τῆς Ὑπηρεσίας Τροφίμων καὶ Φαρμάκων διὰ διαφήμισιν.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

«Ἔχασε περὶ τὰ 42 κιλά» λέγει ὁ Ἔρικ Μάλμ, πατὴρ μιᾶς 23ἐτιδος νέας ἡ ὁποία εἶχεν ἀκολουθήσει ἐπὶ τέσσαρας μῆνας μίαν τοιαύτην δίαιταν. «Ἦτο τόσον εὐτυχὴς καὶ ἐνθουσιασμένη μὲ τὸ ἀποτέλεσμα, διότι, προσέτι, ἠσθάνετο νὰ ἔχη θαυμάσια εἰς τὴν ὑγείαν της. Ἔπειτα, ὅμως, αἰφνιδίως, κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου, ἐλιποθύμησεν ἐνῶ ἔπινεν ἕν κύπελλον καφέ. Μετεφέρθη ἐπειγόντως εἰς τὸ νοσοκομεῖον, εἰς κωματώδη κατάστασιν, ἀπέθανε δὲ τὴν ἑπομένην, χωρὶς νὰ ἀνακτήση τὰς αἰσθήσεις της. Τὸ ἰατρικὸν δελτίον ἀναφέρει ὡς αἰτίαν τοῦ θανάτου της «σπασμὸν τῶν ἰνῶν τῆς καρδιακῆς κοιλίας καὶ κοιλιακὴν ταχυκαρδίαν. Ἀμφότεροι οἱ ὅροι σημαίνουν σοβαρὰς ἀνωμαλίας τοῦ καρδιακοῦ παλμοῦ».

Οἱ μηνυταὶ ζητοῦν ὅπως ἀπαγορευθῆ ἡ κυκλοφορία τῶν προϊόντων διαίτης ὑγρᾶς πρωτεΐνης, ἀλλὰ ἡ Ὑπηρεσία Τροφίμων καὶ Φαρμάκων δὲν ἔχει λόγους νὰ προχωρήση τόσον πολύ. Ἔξ μῆνες ἐντατικῶν μελετῶν δὲν ἀπέδειξαν κανένα εἰδικὸν κίνδυνον διὰ τὴν ὑγείαν ἐκ τῶν προϊόντων αὐτῶν, παρ' ὅλον ὅτι πειράματα εἰς νεογεννήτους ποντικοὺς κατέδειξεν ὅτι οἱ τρεφόμενοι διὰ προϊόντων μὴ πρωτεΐνούχων ἀνεπτύσσοντο καλλίτερον ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι διετρέφοντο διὰ προϊόντων ὑγρᾶς πρωτεΐνης. Εἰς ἀνακοινωθέν του, ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ὑπηρεσίας Ντόναλδ Κένεδυ, γράφει:

«Ἔχομεν κάθε λόγον νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ ὑγρὰ δίαιτα συνέβαλεν εἰς τοὺς θανάτους».

Κυβερνητικοὶ ἐπιστήμονες ἐμελέτησαν τὰς περιπτώσεις διὰ νὰ ἀμβλύνουν τὴν ἐξύτητα τῆς ἀνακοινώσεως, ἀλλὰ τὰ πορίσματα των ἦσαν ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα τοῦ κ. Κέννεντυ: «Παν ὅ,τι ἐπράξαμεν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιβεβαιώνη τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὑπάρχει σχέσις αἰτίας καὶ ἀποτελέσματος», λέγει ὁ δρ Ἄλλαν Φόρμπες, τῆς Ὑπηρεσίας.

Οὐδείς, ὅμως, ἐκ τῶν ἐρευνητῶν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήση τοὺς λόγους τῶν ἀντιδράσεων τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὰς ὑγρὰς πρωτεΐνας. Ἅπαντα τὰ θύματα των ἦσαν ἄτομα ἡλικίας 23—51 ἐτῶν, τὰ πλεῖστα, ὅμως, ἦσαν 25—45 ἐτῶν. Τὰ πλεῖστα εἶχον ἀκολουθήσει ἐπὶ πολλοὺς μῆνας αὐστηροτάτην δίαιταν, ὡρισμένοι, μετὰ παρατεταμένην δίαιταν, εἶχαν λάβει καὶ μικρὰς ποσότητας στερεᾶς τροφῆς, πέραν τῶν ὑγρῶν. Παρ' ὅλον ὅτι οὐδὲν ἐξ αὐτῶν εἶχε παρουσιάσει προηγουμένως συμπτώματα καρδιοπαθείας, οἱ 10 ἐκ τῶν 16 ἀσθενῶν ἀπέθανον κατόπιν κρίσεως καρδιακῆς ἀρρυθμίας, ἀρκετοὶ δὲ ἄλλοι ἀπέθαναν ἐντὸς νοσοκομείου, ὑπὸ συνθήκας αἱ ὁποῖαι ἐδείκνυαν τὴν ὕπαρξιν καρδιοπαθείας.

Η ΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣ

Ἡ δίαιτα τῆς ὑγρᾶς πρωτεΐνης βασίζεται ἐπὶ τῆς γνώμης ὅτι, ἐὰν ὁ ὀργανισμὸς καταναλίσκη μόνον πρωτεΐνην, ἀποβάλλει τὸ λῖπος χωρὶς νὰ καταστρέφωνται οἱ ἱστοί. Ἐν τούτοις, ὁ δρ Τζὼρτζ Μπλάκμπερν, τοῦ ὁποίου αἱ ἔρευναι ὡδήγησαν ἄλλους εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν, δηλώνει ρητῶς ὅτι ἡ ἐφαρμοζομένη δίαιτα «εἶναι πρόωρος, ἀνεπιθύμητος καὶ ἐνέχει κινδύνους». Πιστεύει ὅτι αἱ δίαιται αὐταὶ στεροῦν ἐπικινδύνως τὸν ὀργανισμὸν οὐσιωδῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν, ὅπως τὸ ποτάσσιον καὶ ἄλλα ἅλατα, τοῦτο δὲ ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἐκ καρδιοπαθείας.

Κλειδιὰ κλειδωνιὲς λουκέτα

Ἐὰν κλειδωθῆκατε ἔξω, ἐὰν χάσατε τὸ κλειδί σας ἐὰν χάλασε ἡ κλειδαριά σας, τηλεφωνῆστε μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν στὰ τηλέφωνα:

275-006 & 271-443

ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΚΛΕΙΟΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

μὲ τὴν μεγαλυτέραν σύλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας

Βαφαί — Στιλβώσεις ὑποδημάτων — τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ βερνικοχρώματα τελείως ἀνεξίτηλα

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13

(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ. 275-006

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΜΑΡΓΑΖΑ

ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ 3

ΤΗΛ. 421.884 — ΟΙΚΙΑ 327.890

ΠΑΤΡΑΙ

Ἐκτυποῦνται ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΕΝΤΥΠΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ • ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ • ΒΙΒΛΙΑ

"Γωνιὰ τοῦ βιβλίου"

★ ΤΥΠΟΣ • ΒΙΒΛΙΑ • ΧΑΡΤΙΚΑ • ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ★

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32 • ΤΗΛ. 277-396 • ΠΑΤΡΑΙ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟ ΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

aptiv 1931

ΠΑΤΡΑΙ — ΑΘΗΝΑΙ

κλισσὲ δι' ὅλας τας εκτυπωσεις εφημεριδων · περιοδικων βιβλιων · διαφημισεων · αφισσων κλπ εντυπων

πολυχρωμα · μονοχρωμα

ΠΑΤΡΑ: ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 47 ΤΗΛ. 276 203

ΑΘΗΝΑ: ΓΕΡΑΝΙΟΥ 6 ΤΗΛ. 5240 761

Τυπογραφεῖον Καλλιτεχνικὸ "ΣΑΜΑΡΤΖΗ"

ΕΝΤΥΠΑ — ΜΠΙΛΙΕΤΤΑ

ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ

ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἁγ. Ἀνδρέου 61 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)

Τηλ. 275-505 ΠΑΤΡΑΙ

Διὰ τὰ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ καὶ τὶς ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Γιὰ ὅλους ὅσους σερβίρουν καὶ πίνουν

Καφὲ ΕΣΠΡΕΣΣΟ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

ΚΑΦΕΣ ΣΑΝΤΟΣ ΝΤΕΖΙΡΕ

Ὁ Καλύτερος τῆς Βραζιλίας

Ἔξοχον χαρμάνι ὑψηλῆς ποιότητος.

★

Καθημερινὴ διανομὴ διὰ τῶν αὐτοκινήτων μας στὰ Ξενοδοχεῖα καὶ τὰ καταστήματα

Ἄμεσος ἐκτέλεσις παραγγελιῶν δι' ἐπαρχίας.

ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ καλύτερος καφὲς τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸ 1901

ΣΤΕΦ. ΣΤΡΕΙΤ 1 (Στενὸν Κεντρικοῦ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ)

Τηλέφωνα:

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ 32.18.428

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ 8020-140

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΣΕΡΒΙΣ

FIAT-SIMCA

ΝΙΚ. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 6, — ΤΗΛ. 420-689

ΠΑΤΡΑΙ

Σ' ΕΝΑ ΕΦΙΑΛΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Τὸ ὅργιο τῶν ἐξοπλισμῶν ἐν μέσῳ εἰρηνικῶν κηρυγμάτων

Θεωρεῖται χίμαιρα ὁ ἔλεγχος τῆς παραγωγῆς τῶν ὅπλων

ΟΛΟΙ ΘΕΛΟΥΝ «ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΗ» ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, ('Ιδ. Ὑπηρ.). —«Ὄργιο ἐξοπλισμῶν σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Οἱ μεγάλες δυνάμεις σέρνουν τὸ χορὸ καὶ ἀκολουθοῦν οἱ μικρότερες. Οἱ ἐξοπλισμοὶ εἶναι στὴν ἡμερήσια διάταξη τῶν προϋπολογισμῶν κάθε κράτους. Τὸ ΝΑΤΟ στὴ Δύση καὶ ἡ παράταξη τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας στὴν Ἀνατολή, εἰσηγοῦνται κατὰ πυκνὰ διαστήματα αὔξηση καὶ ἀνανέωση, συμπλήρωση τῶν ἐξοπλισμῶν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, οἱ ἡγέτες τῶν χωρῶν τῶν δύο μεγάλων συνασπισμῶν τῆς ὑδρογείου μιλοῦν γιὰ περιορισμὸ τῶν ἐξοπλισμῶν, καταγίνονται μὲ σχέδια, συζητοῦν, ἀποφασίζουν, συμφωνοῦν, διαφωνοῦν, ἀναβάλλουν βρίσκονται σὲ ἕνα ἀέναο ἀλλὰ συνήθως ἄκαρπο διάλογο. Καὶ παραγωγὴ νέων καὶ φοβερῶν ὅπλων συνεχίζεται, τὰ «πολεμικὰ προγράμματα» ἐκπληρώνονται τέλεια σὲ βάρος ἄλλων — οἰκονομικῶν, πολιτιστικῶν, ἐπιστημονικῶν, ἐκπαιδευτικῶν — καὶ συνεχίζεται ἐπίσης ὁ μένας τρόμος τῶν λαῶν ποὺ ποτὲ δὲν μποροῦν νὰ εἶναι ἥσυχοι κάτω ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη τῶν ἐξοπλισμῶν ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ τὰ λεγόμενα «συμβατικὰ» ὅπλα γιὰ νὰ φτάσουν ὡς τὰ τελειοποιημένα πυρηνικὰ ὅπλα — μὲ ἐπιστέγασμα τῆς ἐποχῆς μας τὴν ἀπειλὴ τῆς κατασκευῆς καὶ χρησιμοποιήσεως ἀπὸ τὶς δυτικὲς καὶ γιατὶ ὄχι καὶ ἀπὸ τὶς ἀνατολικὲς ἐπίσης — τῆς βόμβας οὐδετέρου νίου, ἡ «νετρονίου» ὅπως εἶναι γνωστή.

Στὴν ἐερινὴ σύνοδο τοῦ ΝΑΤΟ, ποὺ θὰ γίνει ἐφέτος σὲ ἐπίπεδο ἀρχηγῶν κρατῶν, τὸ θέμα τῶν ἐξοπλισμῶν θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ πρωτεύοντα. Ἡ πληροφορία ποὺ ἔγινε γνωστὴ αὐτὲς τὶς μέρες, ὅτι στὶς 30—31 Μαΐου ὁ πρόεδρος Κάρτερ θὰ συναντηθεῖ μὲ τοὺς ἡγέτες τῶν χωρῶν — μελῶν τοῦ ΝΑΤΟ στὴν Οὐάσιγκτων γιὰ νὰ συζητήσει θέματα σχετικὰ μὲ τὴ στρατιωτικὴ ἐνίσχυση τῆς Συμμαχίας, εἶναι χαρακτηριστική. Ἀκόμη. στὸ σύνο δο τοῦ ΝΑΤΟ θὰ ἐξετασθεῖ τὸ θέμα τῶν ἐξελίξεων στὸ κομμουνιστικὸ στρατόπεδο. Φυσικὰ αὐτὸ σημαίνει ὅτι "στοὺς ἐξοπλισμοὺς τῶν δυνάμεων τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας, τὸ ΝΑΤΟ θ' ἀπαντήσει μὲ ἀνάλογους ἐξοπλισμοὺς τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας». Καὶ ὁ φαῦλος κύκλος θὰ συνεχισθεῖ...

ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΣ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ

Οἱ χῶρες, ποὺ μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοὺς «Μεγάλους», ἀνήκοντας ἢ ὄχι στὶς ἐπίσημες «συμμαχίες» ἔχουν πεισθεῖ ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὅτι οἱ ἐξοπλισμοὶ εἶναι γι' αὐτὲς μιὰ ἀνάγκη ὅπως τὸ βούτυρο καὶ τὸ κρέας. Ἔτσι, δέχονται τὴν χορήγηση — εἴτε πείθονται ν' ἀγοράσουν — ὅπλων ἀπὸ τὶς μεγάλες δυνάμεις. Ἡ διεθνὴς πολιτικὴ σκηνὴ εἶναι τέτοια — δυστυχῶς — ποὺ ἐνθαρρύνει αὐτὴ τὴν τάση γιὰ αὔξηση καὶ ἀνανέωση τῶν ἐξοπλισμῶν. Στὴν Ἀσία, τὴν Ἀφρική, τὴ Μέση Ἀνατολή, γιὰ παράδειγμα, καμμιὰ χώρα δὲν μπορεῖ νὰ «ὑστερεῖ» ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀκόμη καὶ τὶς "σύμμαχες». Τὸ κλῖμα πολεμικῆς ἀτμόσφαιρας, ποὺ καλλιεργεῖται ἔντεχνα καὶ ποὺ σὲ πολλὲς περιπτώσεις δὲν περιορίζεται στὴν ἀτμόσφαιρα, ἀλλὰ μετατρέπεται σὲ κανονικὸ πόλεμο, σὲ διαρκῆ ἀναμέτρηση, ἐπιβάλλει «ἰσχυρότατους στρατούς". Κι' ἔτσι ὁ φαῦλος κύκλος τῶν μεγάλων συμπληρώνεται ἀπὸ τοὺς «μικρούς».

Ὅμως, δὲν πρέπει νὰ ἐξεφεύγει τῆς προσοχῆς κανενός, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖος πιὰ ὁ ἔλεγχος τῶν ἐξοπλισμῶν εἶναι βασικὴ λειτουργία στὴν προσπάθεια νὰ ἐπιτευχθεῖ μιὰ μακρόχρονη ἀσφάλεια καὶ διεθνὴς σταθερότητα. Μέχρι πρὶν μερικὰ χρόνια, οἱ χῶρες δὲν ἔδιναν καμμιὰ σχεδὸν προσοχὴ στὸ σπουδαιότατο ἐν τούτοις θέμα τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν. Τρεῖς παράγοντες ἔπαιζαν κυρίως ἀποφασιστικὸ ρόλο καὶ γίνονταν ἡ τροχοπέδη πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση: Τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα ποὺ κυριαρχοῦσαν στὴν ἐξωτερικὴ πολιτική, οἱ πολιτικὲς ἐπιδιώξεις καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀσφάλεια. Το παράδοξο εἶναι ὅτι πάντοτε, οἱ ἡγέτες τῶν χωρῶν ἐμφανίζονταν (ὅπως καὶ σήμερα ἄλλωστε) εἰρηνόφιλοι καὶ κραδαίνοντας κλάδους ἐλαίας μιλοῦσαν— καὶ μιλοῦν ἀκόμα — γιὰ ἀφοπλισμοὺς καὶ ὅτι «πρέπει νὰ μετατρέψουμε τὰ σπαθιὰ σὲ ἄροτρα».

Ἀλλὰ τὸ ὄνειρο τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἔχει σβήσει ἀπὸ πολὺ καιρό. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ φέρει πίσω τὴν ἐποχὴ ποὺ βασίλευε ὁ ἀφοπλισμός, γιατὶ ποτὲ δὲν ὑπῆρξε μιὰ τέτοια ἐποχή. Ὅμως, ἄλλο «ὁλοκληρωτικὸς ἀφοπλισμός», — οὐτοπία — καὶ ἄλλο «ἔλεγχος τῶν ἐξοπλισμῶν». Αὐτὸ μπορεῖ — καὶ πρέπει — νὰ γίνει.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΗ...

Πρόσφατα ἀκόμη ὁ ἀρχηγὸς τῶν δυνάμεων τοῦ ΝΑΤΟ στρατηγὸς Χαίηγκ, εἶχε δηλώσει ὅτι «μὲ κανένα τρόπο δὲν πρέπει νὰ ἀφήσουμε τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση νὰ πάρει τὴν ὑπεροχὴ στὴν ξηρά, στὸν ἀέρα, στὴ θάλασσα». Μίλησε γιὰ τοὺς κινδύνους, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ὀργάνωση τῶν δυνάμεων τοῦ «ἀντιπάλου» καὶ ἄφησε νὰ ἐννοηθεῖ ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ σαφὴς καὶ διαρκὴς καὶ συνεχῶς αὐξανόμενη «ὑπεροχὴ» τῆς Δύσεως πάνω στὸν πλανήτη. Καὶ αὐτὸ μόνο μὲ τὴν ὑπεροπλία μπορεῖ — ὅπως λένε οἱ στρατιωτικοὶ ἐμπειρογνώμονες — νὰ ἐπιτευχθεῖ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ναύαρχος Γκορσκώφ δήλωσε ὅτι «ἡσημαία τοῦ σοβιετικοῦ ναυτικοῦ κυματίζει ἤδη εἰς ὅλους τοὺς ὠκεανοὺς τῆς ὑδρογείου σφαίρας», θέλοντας νὰ τονίσει τὴν αὔξηση τῆς δυναμικότητας τοῦ σοβιετικοῦ στόλου. Καὶ κατέληξε: «Ἀργὰ ἢ γρήγορα, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι δὲν κατέχουν πλέον τὴν κυριαρχία τῶν θαλασσῶν». Σὲ κάποια ἄλλη περίπτωση, πάλι ὁ ναύαρχος Γκορσκώφ δήλωσε ὅτι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς χώρας του εἶναι νὰ παρουσιάσει ἐκτὸς συνόρων τὴν πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἰσχὺ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ ὅτι πρέπει οἱ ἐχθροὶ νὰ πεισθοῦν ὅτι εἶναι "ἄσκοπη ἡ ἀντίδρασή τους». Τόσο οἱ δηλώσεις τῶν ἀρμοδίων τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τῆς δυτικῆς παράταξης, γενικά, ὅσο καὶ τῶν Σοβιετικῶν, ἐντάσσονται στὸ πλαίσιο τοῦ ἀνταγωνισμοῦ γιὰ τὴν «ὑπεροχὴ» πάνω στὴν ὑδρόγειο, μιὰ ὑπεροχὴ ποὺ διαρκῶς ἐναλλάσσεται σὲ διάφορους τομεῖς καὶ ποὺ ποτὲ δὲν σταθεροποιεῖται ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἀντιπάλου. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἀμφισβητεῖται, εἶναι ἡ συνεχὴς ἀμιλλα στοὺς ἐξοπλισμοὺς ποὺ παίρνει μὲ τὸν καιρὸ χαρακτήρα ἐφιαλτικό... Κι' αὐτὸ εἶναι ἕνας ἀκόμα λόγος γιὰ τὸν ἔλεγχό τους. Ἀλλὰ τί εἶναι, πῶς μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθεῖ καὶ τί συνέπειες θὰ ἔχει, αὐτὸς ὁ ἔλεγχος;

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Ἕνας εἰδικὸς γιὰ τὸ θέμα τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν, εἶναι ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς Ντάγκαντ Κλάρκ, ποὺ διδάσκει ἐπὶ θεμάτων ἐθνικῆς ἀσφαλείας ἀμερικανικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν στὸ πανεπιστήμιο τῆς Οὐάσιγκτων. Σ' ἕνα πολὺ ἐνδιαφέρον ἄρθρο του, ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς γράφει μεταξὺ ἄλλων:

"Μέχρι τὸ ἔτος 1972 οἱ χῶρες ποὺ δὲν ἔδιναν ὡς τότε καμμιὰ σχεδὸν σημασία στὴν ἀξία καὶ ἀνάγκη τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν, δαπανοῦσαν γιὰ τὴν ἄμυνά τους τὸ ἴδιο ποσοστὸ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ποὺ δαπανοῦσαν καὶ οἱ ἀνεπτυγμένες χῶρες (σ.σ., ὁ κ. Κλὰρκ ἀναφέρεται σὲ μικρότερες χῶρες). Αὐτὸ καὶ μόνο μᾶς δείχνει ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ ὁ νὸς ἐφικτοῦ καὶ μὲ σίγουρα ἀποτελέσματα διεθνοῦς προγράμματος ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν θὰ ἀπελευθέρωνε πολλὰ κεφάλαια ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν σὲ ἄλλους τομεῖς τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας κάθε μιᾶς ἀπὸ αὐτὲς τὶς χῶρες. Κι' αὐτὸ δὲν ἀφορᾶ μόνο τὶς μικρὲς χῶρες, ἀλλὰ καὶ τὶς ἀνεπτυγμένες ἐπίσης.

Τὸ πρόβλημα τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν χρειάζεται σταδιακὴ ἀντιμετώπιση. Σημαίνει ἐφαρμογὴ μᾶς πολιτικῆς «συγκρατήσεως» σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ ὕψος τῶν ἐξοπλισμῶν, τὸ εἶδος τους, τὴν τοποθέτησή τους, καὶ τὴ χρησιμοποίησή τους. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀναλάβει νὰ προωθήσουν αὐτὸ τὸ βασικὸ πρόγραμμα, προσπαθοῦν τώρα νὰ βροῦν τομεῖς ὅπου μποροῦν νὰ συναφθοῦν εἰδικὲς συμφωνίες. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι αὐτοπιστικό. Κάθε ἄλλο "Ὅμως πάνω ἀπ' ὅλα καὶ πρὶν ἀπὸ κάθε βῆμα πρὸς τὴν προσπάθεια γιὰ συμφωνίες ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν, πρέπει οἱ χῶρες νὰ ἀναγνωρίσουν κι ἐκεῖνες — ὅπως ἐμεῖς ποὺ ἐρευνοῦμε τὸ ζήτημα — μερικὲς βασικὲς καὶ δεδομένες ἀλήθειες. Κι' αὐτὲς εἶναι: 1. Καμμιὰ χώρα δὲν πρόκειται νὰ συγκρατήσει τοὺς ἐξοπλισμούς της, ἂν δὲν πεισθεῖ πρῶτα ὅτι προστατεύονται καὶ ἐξασφαλίζονται τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντά της. 2. Ὁ ἔλεγχος τῶν ἐξοπλισμῶν πρέπει νὰ θεωρηθεῖ πιὸ ἐπιτακτικὸς ἀπὸ τὴν προστασία τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων καὶ νὰ συνταυτισθεῖ μὲ τὴν ἔννοια τοῦ γενικοῦ καλοῦ ὅλων τῶν κρατῶν. Καὶ 3. Ὁ ἔλεγχος τῶν ἐξοπλισμῶν νὰ καθορισθεῖ σαφῶς ὅτι δὲν περιλαμβάνει "ὁλικὸ καὶ πλήρη ἀφοπλισμό", κάτι ποὺ δὲν εἶναι ρεαλιστικὸς στόχος ὑπὸ τὶς σημερινὲς συνθῆκες ἐθνικισμοῦ καὶ ἀμοιβαίας καχυποψίας ἀνάμεσα σὲ πολλὲς χῶρες. Κι' αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ γίνει κατανοητὸ καὶ συνείδηση κοινὴ ὅλων τῶν κυβερνήσεων, εἶναι ὅτι τὰ ὅπλα μὲ τὸν διαρκῆ ἀνταγωνισμὸ μποροῦν νὰ γίνουν τόσο καταστροφικὰ καὶ τόσο δαπανηρὰ ὥστε ὁ κίνδυνος καὶ ἡ "ζημία» ἀπὸ τὴ χρησιμοποίησή τους, ἢ ἔστω τὴν κατοχή τους, νὰ ἀποδειχθεῖ μεγαλύτερος ἀπὸ τὴ χρησιμότητά του. Οἱ χῶρες ποὺ θὰ φθάσουν στὸ σημεῖο νὰ ἀντιληφθοῦν καὶ νὰ ἀναλύσουν θετικὰ τὸ ἐνδεχόμενο αὐτό, θὰ στραφοῦν τότε σίγουρα πρὸς τὴν ἰδέα τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν. Αὐτὴ ἦταν ἡ περίπτωση τῶν δύο μεγάλων δυνάμεων, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως».

ΚΑΛΕΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση, διεξάγουν ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἕνα μεγάλης σημασίας διάλογο πάνω στὸ θέμα τοῦ ἐλέγχου καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν. Τὰ μέχρι στιγμῆς ἀποτελέσματα φανερώνουν τὶς ἀντιφάσεις καὶ ἴσως καὶ τὴν «ὑποκρισία» — ὅπως ἐπισημαίνουν πολλοὶ Εὐρωπαῖοι ἡγέτες — τῶν δύο μεγάλων. Ἐκατέρωθεν ἐμφανίζονται συζητητὲς μὲ «καλὲς προθέσεις» καὶ στὴ μόνιμη τράπεζα τῶν διαπραγματεύ